

TED ALIĞA KOLEJİ VAKFI ÖZEL ORTAOKULU REHBERLİK BİRİMİ VELİ BÜLTENİ

DEĞERLER EĞİTİMİ - SORUMLULUK

Sayın Velimiz,

Sorumluluk kısaca “başkalarının haklarına saygı duymak ve kendi davranışlarının sonuçlarını yüklenmek” olarak tanımlanabilir.

Sorumluluk, erken çocukluk yıllarından başlayarak çocuğun yaşına, cinsiyetine ve gelişim düzeylerine uygun görevler vermekle gelişmeye başlar. Çocuğun başlangıçta döke saça yerine getirdiği bu görevler daha sonra deneyime ve sorumluluğa dönüşecektir. Buna karşın, koruyucu bir yaklaşım, çocuğun bağımsızlık ve sorumluluk hissetmesini engeller.

Sorumlu çocuklar yaşları ölçüsünde;

- Kendi haklarını kullanan,
- Güvenli,
- Kendi kararlarını veren, bağımsız hareket eden,
- Davranışlarının sonuçlarını göz önünde tutan,
- Başkalarının haklarını çiğnemenen, kendi ihtiyaçlarını karşılayabilen bireylerdir.

Farklı gelişim basamaklarında, birey için gerekli görülen sorumluluğun ne düzeyde olması gerektiğini bilmek, eğitimciler ve anne babalar için çocuk yetiştirmede hedeflerin belirlenmesini kolaylaştıracaktır.

Örneğin üçüncü ve altıncı sınıflar arasındaki çocuklar, sosyal olarak bağımsız olmak ve akranlarının dikkatini çekmek isterler. Bu yaş grubundaki çocuk;

- Yaptığı bir davranışın sonunda kendini nasıl hissedeceğini tahmin edebilir,
- Aileden bağımsız olarak davranma süreci başlatır,
- Sınırlarını dener,
- Bir iş üzerinde yoğunlaşabilir,
- Rekabeti olgunca karşılayabilir,

Çocuğun yaşı ne olursa olsun, sorumluluk almayı öğrenmesinin anlamı, şu dört alanda kabul edilebilir davranışlar göstermesidir.

- 1- Kurallara uymak
- 2- Sağduyu kullanmak
- 3- Başkalarına ve onların sahip oldukları özelliklere karşı saygılı ve kibar olmak

4- Aldığı kararlardan sorumlu olduğunun farkında olmak

Değerler Eğitiminin önemli konularının başında gelen sorumluluk değerini 5.sınıf düzeyinde de seçmekteki amacımız; öğrencilerimizin planlı ders çalışma, ödev yapma, yaş gruplarına göre evdeki sorumluluklarını ve sınıf içi sorumluluklarını yerine getirmeleri hakkındaki farkındalıklarını arttırmak, sorumluluk duygusunun sağlıklı, başarılı, çevresiyle uyumlu ve mutlu bir birey olabilmedeki önemini vurgulamaktır.

Çocuğunuzda sorumluluk duygusu geliştirebilmek için:

- Çocuğunuza küçük yaştan başlayarak evde yapabileceği, yaşına uygun işler ve problem çözme fırsatları verin.
- Okul ödevlerini zamanında ve tam yapmanın onun sorumluluğu olduğunu belirtin ve buna uymadığında sonuçlarını görmesine izin verin.
- Yaşına uygun sorumluluklar listesi hazırlayın ve uygulamasını teşvik edin.
- Çocuğunuzun sunulan alternatifler arasından seçim yapmasına izin verin.
- Onun adına düşünmeyin, onun adına iş yapmayın.
- Çocuğun bazen kırıp dökmesinin veya kirletmesinin öğrenmenin gerekli şartı olduğunu unutmayın.
- Çocuğunuza yardım edeyim derken onun sorumluluğunun gelişmesini engelleyebileceğinizi unutmayın.
- Çocuğunuzun size bağımlı olduğunu düşünüyorsanız koruyucu tutumunuzu değiştirin.
- Yaptığı davranışların sonuçlarıyla yüzleşmelerine izin verin.

11 ve 14 YAŞ ÇOCUKLARININ ALABİLECEĞİ SORUMLULUKLAR

- Peçeteleri katlamak dahil sofrayı her şeyi yerli yerine koyarak hazırlamak.
- Evde tek başına kalmak
- Bağımsız olarak kendi ödev ve konu tekrarı programını yürütmek
- Toplu yerlerde (kütüphane, tiyatro, konser vb.) gerektiği gibi davranmak
- Kendisine uygun hobileri keşfetmek ve sürdürmek
- Yatakları düzeltmek, odasını toplamak, kendi yatak çarşaflarını değiştirmek
- Çamaşır makinesini çalıştırmak
- Bulaşık makinesini yerleştirmek ve çalıştırmak
- Kendi listelediği malzemeleri marketten almak
- Kendi randevularını (diş hekimi, antrenman vb.) takip etmek

- Doğum günü vb. özel günleri planlamak
- Basit yaralanmalarla başa çıkmak
- Harçlığını kullanmak.
- Para biriktirip uzun vadede almak istediklerini planlamak
- Çekmece ve dolaplarını temiz ve düzenli tutmak
- Havaya, özel günlere göre giyeceklerini seçmek
- Kendi bakımıyla ilgili her işi hatırlatılmadan yapmak
- Telefon mesajlarını alıp, not etmek
- Çiçekleri sulamak
- Basit bazı tarifleri okuyup, yemek-pasta yapımında yardımcı olmak
- Evdeki hayvanları beslemek, bakımını yapmak
- Alışveriş malzemelerini taşımak ve yerleştirmek
- Sabahları alarmla kendi başına uyanabilmek
- Kendi giysi alışverişini gerçekleştirmeye başlamak